

54281

1936

KARÁCSONY

foto

1936. DECEMBER

Dr. Henry Lubin

310

12. SZÁM

80 FILLÉR

A nagyigényű amatőr
legbiztosabb és legtökéletesebb
negatív anyaga

Nagyításokhoz különleges fajta
Ilford brompapirok.

Magyar nyelvű prospektus díjtalan.
Bemutató a képviseletnél!
Exponálási táblázat díjtalan.

ILFORD- lemez, film és Leica-film
Extra finom szemcse!

HYPER- Utolérhetetlen minőség!

PAN Nem drágább
mint más gyártmány!

Beszerezhetők a fotóüzletekben vagy a vezérképviseletnél!

F
EHÉR ÉS TSA.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Ilford negatív anyagra felvett
érdekes amatőr felvételeket
korlátolt mennyiségben veszünk.

„FLOU-NET” (L. Misonne
szabadalom)

A szabályozható, tökéletes
lágyrajzú előtét.

A felvételnél és nagyításnál
egyaránt alkalmazható. Hatásában
felülmúlja a legjobb lágyrajzú
lencsét is. Kapható a jobb szak-
üzletekben és a vezérképviseletnél

GALACZ V.

Budapest, IV.,
Váci-utca 78/80. IV. em. 3.

Prospektus
díjtalan!

T A R T A L O M

Cikkek: A Foto ankétje. — Forman
G. Hanna: Egy kis exotikum. — Csörgeő
Tibor dr.: Tél. — —t: Az ember
néha elgondolkodik... — Schuster Ferenc:
Apró fogások. — Képeinkről.

Műmellékletek: Bornemisza Géza:
Tengerpart. — Bornemisza Géza: Tánc.
Wallner Viktor: Karácsony az erdőn.
— Habekoszt Jenő: Kődös reggel. —
Forman Hanna: Taosi falak. — Forman
Hanna: Canyon. — Ghicz-Udránszky
László: Vasárnap délelőtt. —
M. Neumüller: Ki a tóra. — Sommer
József: Isola Bella. — Izsák Elek:
Delelő. — Wallner Viktor: Karácsony.
— Dr. Csörgeő Tibor: Magashegyi
szimfónia. — Halberg Gyula: Érdeklődés.

Isopan ¹⁷/₁₀ Din

Isopan Super

Special ¹⁹/₁₀ Din

film és lemez

az időszerű felvételi anyag

Ősszel is...

1. Teljesen szemcementes!
2. Szűrő nélkül is helyesen adja vissza a tónusokat!
3. Rendkívül tág megvilágítási lehetőség!
4. Fényudvarmentes

OLYMPAN ¹⁷/₁₀ DIN
FILM, LEMEZ
A MEGBÍZHATÓ JÓ MINŐSÉG MÁRKÁJA!

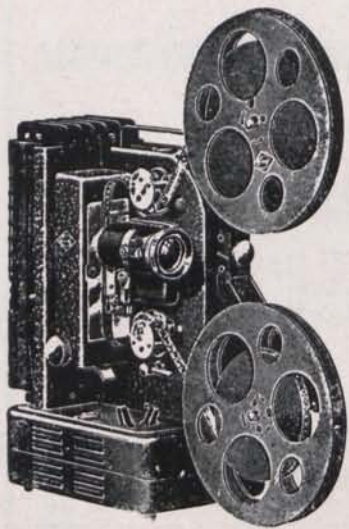
Vezérképviselőt:

SALZER ENDRE

Budapest, V., Hold-u. 25. Telefon: 1-134-48

**FILMEK
LEMEZEK
PAPIROK**

MIT VEGYÜNK

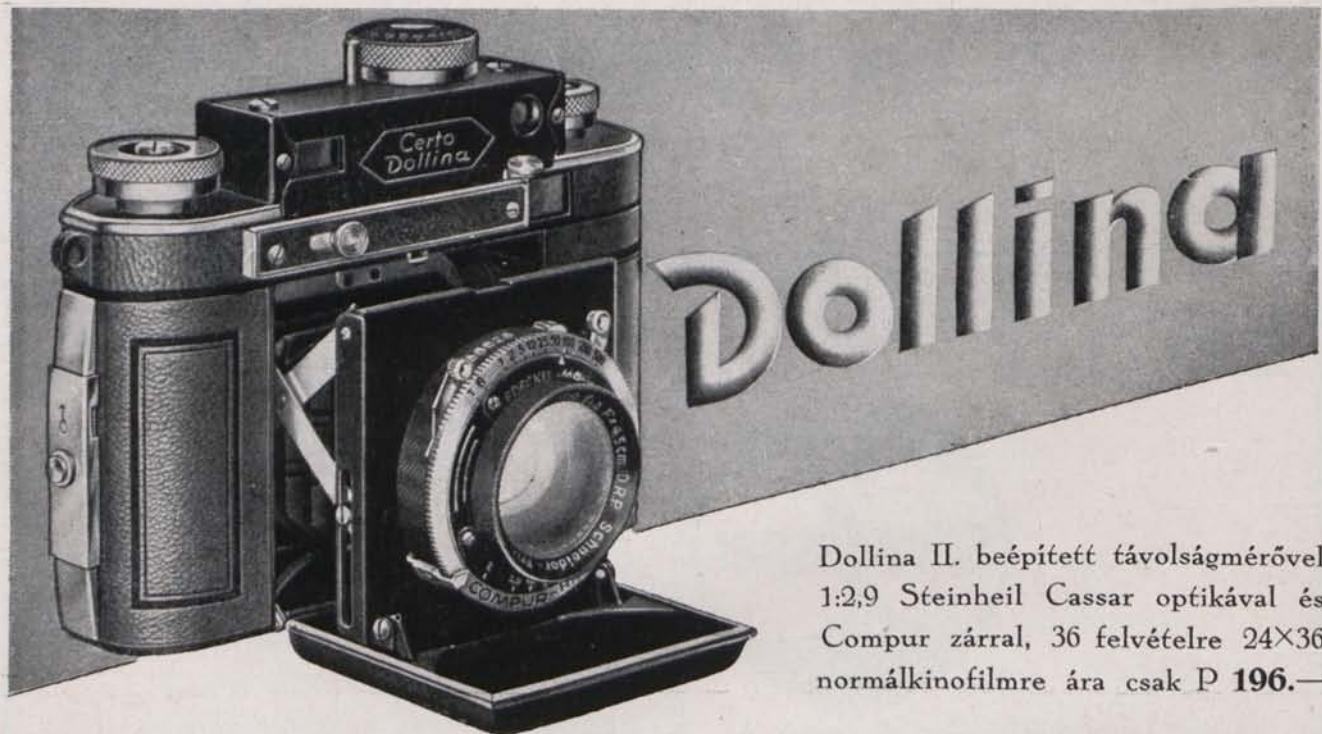
AZ EUMIG INDEX kamarával a filmezés könnyebb, mint egy boxgéppel való fényképezés, mert a film helytelen megvilágítása ezen egyedül álló felvevőnél kizárt dolog, ezt a részét automatikusan elvégzi a beépített fotocella. Ami pedig a film árát illeti, tájékozásul álljon itt, hogy egy kb. 9 méteres film ára, fordító hívással együtt 4-5 pengő és másfél percig gyönyörködhet annak vetítésében, amikor és ahányszor kedve telik benne.

Eumig felvevőkamarák fotocellával (9,5 mm filmek részére)

Index kamara 1:2,8 fényerejű Meyer Trioplannal, beépített fotocellával P **365.-**

EUMIG Grossraumprojektor (nagyteljesítményű vetítő) iskolák, klubok, termek stb. részére, cserélhető 35, 50 vagy 65 mm gyutávú Meyer Kinon I. optikával, 1:1,6 fényerővel, komplett felszereléssel, 2 darab 140 m. szuperorsóval, 250 Wattos izzóval és plafondlámpával, 8, 9,5 v, 16 mm filmek részére, egyaránt P **610.-**

Dollina II. beépített távolságmérővel 1:2,9 Steinheil Cassar optikával és Compur zárral, 36 felvételre 24×36 normálkinofilmre ára csak P **196.-**

Schneider Xenar	1:2,9	5 mm. optikával	Comp. Rapid zárral	...	P 256.-
Zeiss Tessar	1:2,8	5 mm. optikával	Comp. Rapid zárral	...	P 290.-
Schneider Xenon	1:2	4,5 mm. optikával	Comp. Rapid zárral	...	P 320.-

Mimosa

Mimosa-Patronok mindenféle kiskép készülékhez. Baldina, Contax, Dollina, Leica, Retiná-hoz alkalmas és utántölthető.

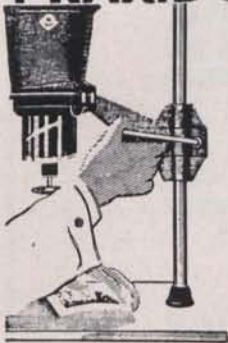
Mimosa Extrema és Mimosa Panchroma filmmel
töltve ára ... P **4.60 és 4.70**
Mimosa keskenyfilm 9,5 mm. 1 tekercs Ortho ... P **3.-**
Mimosa keskenyfilm 9,5 mm. 1 tekercs Panchro P **3.50**

VEZÉRKÉPVISELET: **SILBERER ÉS FORNÉT**
TELEFON: 12-76-23.

KARÁCSONYRA?

PRAXIDOS

„Praxidos“ a legtökéletesebb autofokuszos nagyítókészülék, 6,5×9 cm méretig, tiszta fémből épített, szolid, megbízható gép, 4,5 fényerejű, 10,5 cm gyújtótávolságú Anastignattal, kettős kondenzátorral, tetszés szerint választható, 3 filmbetéttel és negatív tartóval együtt, lámpa nélkül,
ára P 450.—

Ugyanaz 4×4 cm méretig P 325.—

Ugyanaz 6×6 cm méretig P 390.—

BALDAMETER

A „Baldameter“ mikrométer finombeállítással ellátott távolságmérő, 40-től már! Bármely gépre ráerősíthető a távolságmérő aljára szerelt papucs segítségével,
ára P 27.—

TEMPIPHOT

„Tempiphot“, kisméretű, zsebben hordható, fotocellás megvilágításmérő,
ára P 60.—

Hozzáerősíthető cella, miáltal 23° Scheineres fotóanyaggal, 6,3 retesznyílással, 120 mp-ig mérhetők a felvételi idők,
ára P 30.—

SUPERKINO

„Perplex“ univerzális előhívótank minden méretű tekercsfilmhez, 4×6,5-től 6,5×11 nagys. . . P 30.—
„Superplex“ ugyanaz napfény melletti előhív. 51.—
„Junoplex“ előhívótank 4×6,5 cm filmek részére, ára P 24.75
„Super Junoplex“ ugyanaz napfény melletti előhívásra, ára P 39.—
„Simplex“ előhívótank 6×6 vagy 6×9 filmek részére, napfény melletti előhívásra P 45.—
„Perkino“ előhívótank 1'60 mtr normalkinofilm részére (Leica, Contax stb.) P 30.—
„Superkino“ ugyanaz napfény melletti előhívásra . . . P 60.—
„Perkino Labor“ csak hívóspirál 1'60 mtr normálfilm részére, ára P 16.—

CERTO DOPPELBOX

4,5×6 és 6×9 cm.

Szép kivitelű gép, nagy képkeresővel, amivel tetszés szerint készíthetünk ugyanarra a filmre akár 4,5×6, akár 6×9 cm. képeket, 4,5×6 cm.-ből kétszerannyit, mint 6×9 cm.-re. A kamarába beépített előtétlencse is van.

Ára P 25.50

Ugyanaz egyszerű kivitelben, csak 6×9-re P 13.50

Ugyanaz egyszerű kivitelben, előtétlencsével P 18.50

AZ EUMIG P. III. VETÍTŐ

8 vagy 9,5 vagy 16 mm. filmek részére, nagy fényerejű Meyer Kinon I. optikával, 1:1,6 fényerővel, kitűnő hűtéssel, gombnyomásos megállító szerkezettel (vagy Pathérendszerű megállító szerkezettel) visszatekeréssel, 100 Wattos izzóval, 2 drb. 140 m. szuperorsóval és tokkal P 366.—

BUDAPEST, V. BÁLVÁNY-U. 16

**FOTO
SOMMER**
FENYKÉPÉSZETI SZAKKÖZLET

MŰVÉSZIES NAGYÍTÁSOK
BUDAPEST, IX.
RÁDAY-U. 2.
gyors, gondos, olcsó
kidolgozás.

MÁTYÁS
PINCE

A főváros
legnagyobb
sörözője

ESKÜ-TÉR 7

AKAR JÓL ÉS KÖNNYEN
BOROTVÁLKOZNI?

H A S Z N Á L J O N

GOLF

PENGÉT!

Kicsinybeni főelárusító:
Fischer Antal Fia
103 éves szaküzlet.

Budapest, VIII., József-körút 17

Vezérképviselet:

GENESY ÉS PFANN

BUDAPEST, IV. FERENCIEK-TERE 3. I.

Hatschek Emil

**FOTO
OPTIKA
KINO**

*Andrássy út 13.
Erzsébet körút 38.*

1936. évi új árjegyzékem megjelent!!!

EXAKTA

DRESDEN-STRIESEN 224

IHAGEE - KAMERAWERK

DRESDEN - STRIESEN

EXAKTA

számos alkatrészével a sokoldalú és legalkalmasabb kisalaku reflex gép.

Kettős megvilágítás a filmtovábbító és felhúzó szerkezet összeköttetése miatt lehetetlen. Teljesen parallaxismentes.

A redőnyzár: $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{2}$, 1-től 12 mp-ig. Önkioldó, cserélhető objektívek (tele és távszögű 1:1.9 objektívre.)

Mikro és villanó felvételekhez külön kapcsolás.

Ismeretterjesztő füzet díjtalan.

Magyarországi vezérképviselőt:

KULHANEK H. A.

Budapest, IV., Eskü-tér 8. sz.

Telefon: 18-87-78.

Mielőtt Foto-albumot vásárol, nézze meg.

Mindel albumgyártó cég albumajándékait.

A legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék!

Olcsók és izléesek.

Telefon: (Eladás kieszinyben is.)
1-271-46 VI., Szív. uca 39/b

Kérje fotoszaküzletében

a „BERGMANN”
filmet, lemezt és papírt
A hűségért hűséget kap
mert a „BERGMANN”
anyagnál csalódás nem érheti

Vezérképviselő:

SINGER SÁNDOR

**Budapest,
IV., Irányi-utca 21-23.
Telefon: 1-854-18.**

VASS

J Á N O S

IRÓGÉPÜZEME

BUDAPEST, IV. IRÁNYI-UTCA 4

PORTABLE GYÁRI ÚJ IRÓGÉPEK MÁR 135.—
PENGŐTŐL

TELEFONSZÁM:
1-836-28

Nézz meg a Belváros
legmodernebb fényké-
pészeti szaküzletét, ahol
rég avult gépét modern gép-
re előnyösen átcserélheti!

„FEHER OPTIKA”

lászter- és fényképezési cikkek szak-
üzlete megnagyobbított helyiségében
nagy felkészültséggel áll igen
tisztelt ügyfelei rendelkezésére

Budapest, IV., Múzeum-krt 2. T.: 1-421-81.

Hock és Kiss preciziós műszerészek

Fényképezőgépek és
töltőtollak
szakszerű javítása

**Budapest, IV.,
Kossuth Lajos-u. 1**
(Ferenciek bazárjában)
Telefon: 1-897-45

Műhelyünk elismert!
Forduljon bizalommal hozzánk!

Foto cikkek

frissen és olcsón kaphatók

Buchwald Bernát
fotoszaküzletében

Budapest VII, Wesselényi-u. 33

Állandóan friss nagyméretű (30×40
cm. is) brompapirok és lemezek
kaphatók!

Passepartout és keretet

Készíttessen

Lorenz-nél

Budapest, IV., Károly-körút 3

Telefon:
1-408-63

1936 DECEMBER HÓ

foto

MEGJELENIK HAVONTA

ELŐFIZETÉSI DÍJAK :

Egész évre 6 pengő

Félévre 3 pengő

Egyes szám ára 50 fillér.

Ausztriában 1 schilling

Csehszlovákiában 8 Kč

Romániában 40 lei

Jugoszláviában 12 Dinár

**A PHOTO-CLUB ÉS A B. S. E. FOTOSZAKOSZTÁLYÁNAK ÉS A BP.
SZFŐV. VÍZMŰVEK FOTOSZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV.,

Ferencz József-rakpart 17

Telefon: 1-825-88

Postatakarékpénztári csekksz. 27627

A „FOTO” ankétje

József királyi herceg
tábornagy Úr Ő Fensége nyilatkozik
a „FOTO”-nak

Régi amatőrfényképező vagyok és a
fotografálást szeretem.

Többnek tartom, mint egyszerű időtöl-
tésnek vagy szórakoztató sportnak, amely-
nek segélyével látható formát adhatunk
emlékeinknek.

Az amatőrfényképező sok minden olyat
észrevesz, meglát, ami mellett más talán
észrevétlenül halad el.

Meggyőződésem, hogy a fotografálás-
nak kultúrhivatása is van, mert fejleszti a
„szép” szeretetét, keresését, megértését és
a vágyat valami „szép”-nek az alkotására.

József királyi herceg
tábornagy úr Ő Fensége, fényképei:

1. CSALÁDI IDILL.
2. BOLDOG KOR.
3. ÉJJEL A BALATONON.
4. ZSÁKMÁNY.

Egy kis exotikum

A fotóművészet esztétikájának és technikájának tárgyköréből merített cikkeink után ezúttal ezzel az inkább tárcacikk-szerű beszámolóval szolgálunk olvasóinknak.

Forman G. Hanna, a neves arizonai amatőr mond el egyet-mást arról, hogy ott, a földgolyó tulsó felén, hogyan jönnek létre az ő felvételei?

Amikor elmúlt az az időszak, amelyben fényképező tevékenységem gyermekkori pajtásaim megörökítésében merült ki: érdeklődésemet a fényképezés iránt — azt hiszem — leginkább az őskori civilizációnak az Egyesült Államok délnyugati részein található maradványai tartották továbbra is ébren. Ezek a meredek ormán épült lakóhelyek, amelyek már akkor is elhagyottak voltak, amikor a regebéli aranyvárosokat kereső spanyol felfedezők jártak a tájékukon, — mindig újból elragadnak, akárhányszor látom őket. Minthogy minden civilizációtól távol, nehezen elérhető, meredek előterű helyeken vannak, a felvételek korántsem kényelmesek és könnyűek; sikerük első sorban a fényképező technikai készségének biztonságától függ. Mert a felvételnek kifogástalannak kell lennie, különben egész fáradozásunk kárba veszett.

Ezeknek a régi lakóhelyeknek rég elfeledett őslakói is művészek voltak. Számptalan ábrázolat maradt vissza utánuk, amelyeket a sziklák falaira festettek vagy a közeli meredek oldalába faragtak. Nagy gyönyörűséggel fényképezem ezeket.

Lakóhelyem közelében van egy hegylanc. Sokszor kerestem fel téli időben, mély hóban s azok a felvételeim, amelyek róla készültek, több kiállításon szerepeltek sikerrel.

Ennek az egykori településnek a helyét dermesztő hidegben, 3 órás fásztó lovaglással értem el, miközben felszerelésemet részben vállamra vetve, részben a nyereghez szíjazva cipeltem magammal. A hegyekbe régi ösvény nyoma vezet. A hegycsúcs közelében festői kis fenyőfakunyhó áll, mely már régóta lakatlan.

Ez a kis kunyhó éveken át volt felvételeim állandó tárgya, — anélkül azonban, hogy sikerült volna vele kedvező eredményt elérnem. Hol ez, hol az a feltétel hiányzott, míg végre egy alkalommal minden körülmény megfelelt a kívánásomnak és ennek a kirándulásnak 3 kiállítási kép volt az eredménye. Ezeknek egyike: a „Tél”

című, — az átlagosnál nagyobb sikert aratott, úgy, hogy jó ideig eszembe sem jutott, hogy más képtárgyakról is készülhetnek művészi felvételek.

Évekkel később alkalmam volt, hogy felkeressem az indiánok földjét. Ez még a jó utak és a gépkocsik ideje előtt történt. Többnapos út volt, fedett kocsiban, egy mexikói vezető kíséretében.

Az indiánok lakóházai sokban hasonlítanak a fentebb említett szirteken épült őskori telepekhez, — aminthogy a ma élő indiánokat is úgy tekintik, mint a történelmi idők előtti lakóhelyek építőinek leszármazottait.

Ezek a telepek azonban nem a csaknem megközelíthetetlen szakadékok felett épültek, hanem fensíkok magaslatain, melyek ugyan könnyebben megközelíthetők, de azért — mi tagadás benne —, kitartó megerőltető felfelé törtetést tesznek szükségessé a keskeny, homokborította úton.

Mikor odaértem, az asszonyok nagy tartályokban éppen vizet cipeltek a távoli völgy forrásaiból ivásra és lehet, hogy más egyéb használatra is. De több mint valószínű, hogy csak a kínzó szomjúság csillapítására. S minthogy az asszonyok a vízcipelést látszólag minden különösebb erőlködés nélkül végezték, azt hiszem, nem lett volna jogosult, hogy fényképező-felszerelésem súlya miatt panaszkodjam, — noha az út meglehetősen meredek volt és a nap bizony elég erősen tűzött.

A benszülöttek eleinte rendkívül vonakodtak s csak nehezen lehetett őket rábírní, hogy magukat lefényképezni engedjék. Azok akik közülök angolul beszéltek, elmondták, hogy az öreg indiánok meggyőződéssel hiszik, hogy a fénykép „kivesz belőlük valamit”. Hiszen az a darab papiros, amelyen ők láthatók, nem szakasztott olyan-e, mint ők maguk és az nem elegendő bizonyíték-e arra, hogy a kép őbelülök van kivéve?

Ezzel a babonával sikerült részben megbirkóznom. Hogy ebben mennyire voltak segít-

ségemre bizonyos észszerű belátással alkalmazott pénzáldozatok, — ezt ne kutassuk.

Első ottani látogatásomat sok későbbi követte és jó „Graflex”-em még sokszor nyugtalanította indiánjaimat. Most már megközelítőleg sem oly nehezen kapok modelleket, de azért ilyenkor persze egy-egy ezüst pénzdarabom még ma is gazdát cserél. Mindig nagy örömöm telt azokban a képekben, amelyeket alkalmam volt erről a régi festőiségét nagyrészt még ma is megőrzött fajról készítenem és amelyekkel immár több mint 20 éve szerepelek nagyobb kiállításokon.

Mindig nagy csodálója és méltányolója voltam az ifjú női alak remek vonalainak és a bőr bársonyos felületének is. Ez a csodálatom még abból az ifjúkori időből származik, amikor egy-izben három leánytársam egy hegyi patak habjaiban játszadozott. Ez még a fürdőruhák előtti időben volt. A leányok valami könnyű anyagból készült mezt viseltek, amely száraz állapotban leplezett ugyan valamit, de nedves állapotban semmit sem. A jelenlétemet csak úgy tűrték, hogy meg kellett ígérnem, hogy amikor a vízből kilépnek, a kalapomat szorosán a szemeim elé tartom. Hamarjában azonban kicsiny rést lyukasztottam a kalap karimájába és ezen át gyönyörködtem az ifjúság bájának látásában. Amikor azután a turpisságom kisült, nem lett belőle nagyobb baj, tekintve, hogy a kalap már ügyis ócska volt. De jó anyám úgy vélte, hogy eljárásom nem volt lovagias, — a leányok pedig nem

voltak hajlandók, hogy társaságomat a jövőben megtűrjék.

Érettebb koromban nem volt nehéz modellekre szert tennem, akik gyakran jöttek fel hozzám a „műtermem”-be. Ezt a hegyoldal magaslátán ütöttem föl. Háttére oly festői, hogy 15 éves használat után sem keresek ennél jobbat.

Felvételeimnél mindig újabb és újabb beállítást alkalmazok. Az eredmény: díjnyertes képek, amelyek megjárják a szó szoros értelmében véve az összes civilizált országok fénykép-kiállításait. Nagy elégtételemmel szolgál, hogy még azok a kisvárosi hölgyek is, — akiknek lakóhelyén még sohasem tartottak fényképkiállítást és akik így nem igen szokhatták meg, hogy fényképezett női aktokat lássanak, — akt-tanulmányaimról tartózkodás nélkül a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak.

Mindig nagy örömet okozott nekem, hogy az indiánok életéből röpké pillanatokat megfogjak és megörökítsek, hogy lefényképezem a házaikon száradásra kiaggatott élelmi és egyéb holmijaikat, amelyek a ház falára fények és árnyak rajzolta szeszélyes mintázatokat vetnek.

De nem kevésbé szeretem a mi nyári időszakunk gigantikus felhőalakjait, nem különben a fények játékát azoknak a nőknek a testén, akik oly lekötözött megértéssel bocsátják rendelkezésemre festői alakjukat.

Forman G. Hanna

Tél

A régi jó időkben ősszel elraktuk gépünket és bizony csak az első tavaszi napsugár tudta ezt a kedves pajtásunkat rejtekéből előcsalogatni. Bár sok tekintetben vissza szeretnők a békebeli éveket varázsolni, ezt az amatőr-téliálmodot nem sírjuk vissza, ez a múlté. A fényerős optika, a negatívanyagok magas érzékenysége és a téli sportok iránt ma már mindjobban megnyilvánuló érdeklődés által elértük azt, hogy télen is szorgalmasan fotografálunk, ha nem is oly hévvel, mint nyáron. Most nem bújnak az emberek a hideg elől otthonukba, hanem kijárnak a téli pompában ragyogó erdőbe, a tiszta hóval borított hegyekbe és magukkal viszik hűségük kísérőként kamerájukat.

A városban is lehet szép téli felvételeket készíteni, mindenesetre azonban sokkal korlátozottabbak lehetőségeink, mint kint a szabad természetben. A lehullott hó hamar elolvad, eltakarítják, bemocskolódik s marad a piszkos-szürke, unalmas kövezet. Itt bizony nagyon kell sietnünk, hogy a ritkán kínálkozó alkalmat el ne mulasszuk. Egészen más a tél a szabadban. Itt sem fenéig tejföl ugyan kényelem szempontjából, mert a szép, puha hó gyorsan leolvad a fákról, pedig a vattaszerű, fehér hópárnák rendkívül emelik a hatást. Ha nem tudunk havat kapni a fákra, elég nehéz jó téli képet csinálni. A földön heverő hó vakító fehérségével élesen elüt a sötét téli égtől, melybe a kopár fák fekete

Bornemisza Géza:
TENGERPART.

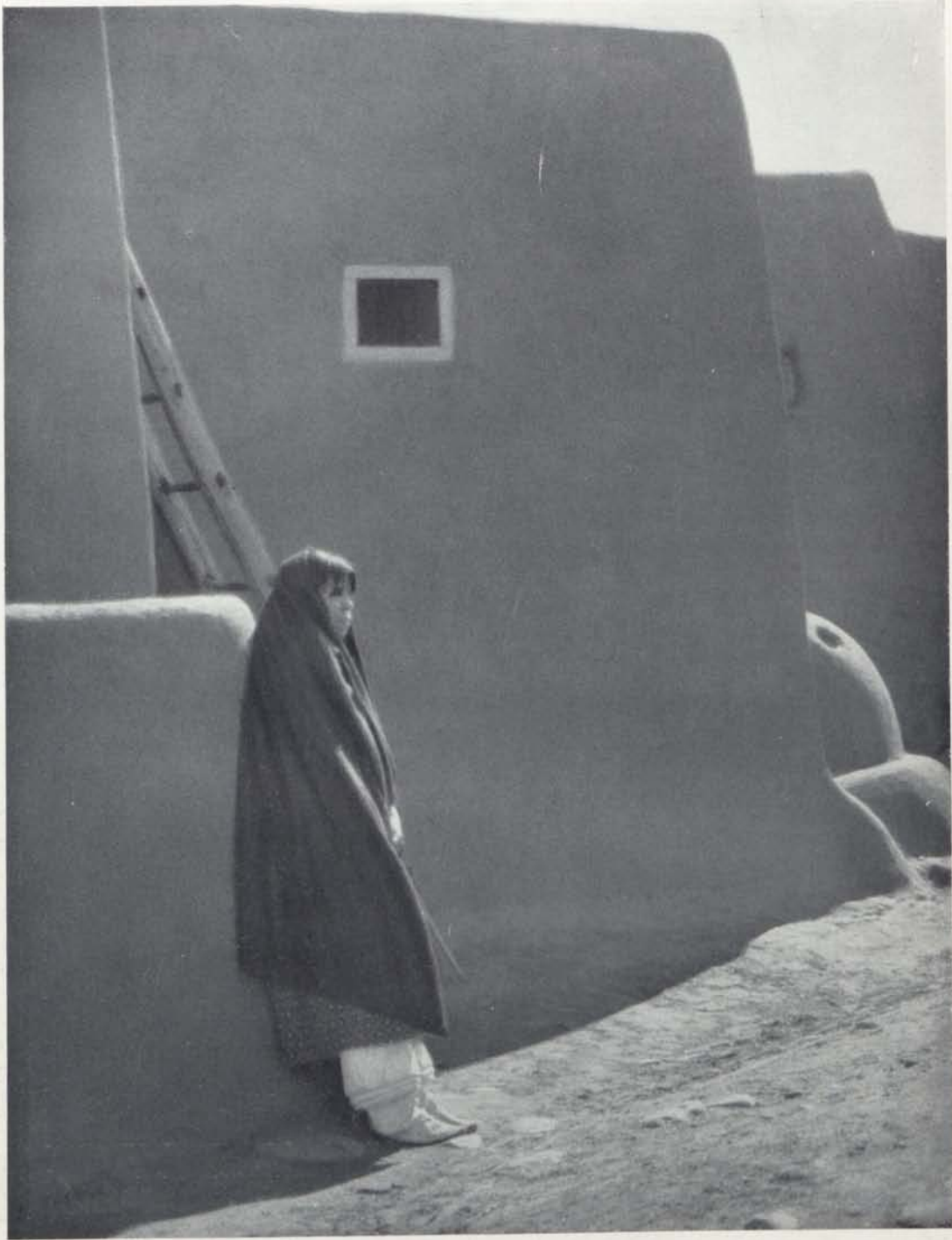
Bornemisza Géza:
TÁNC.

Wallner Viktor:
KARÁCSONY AZ ERDŐN.

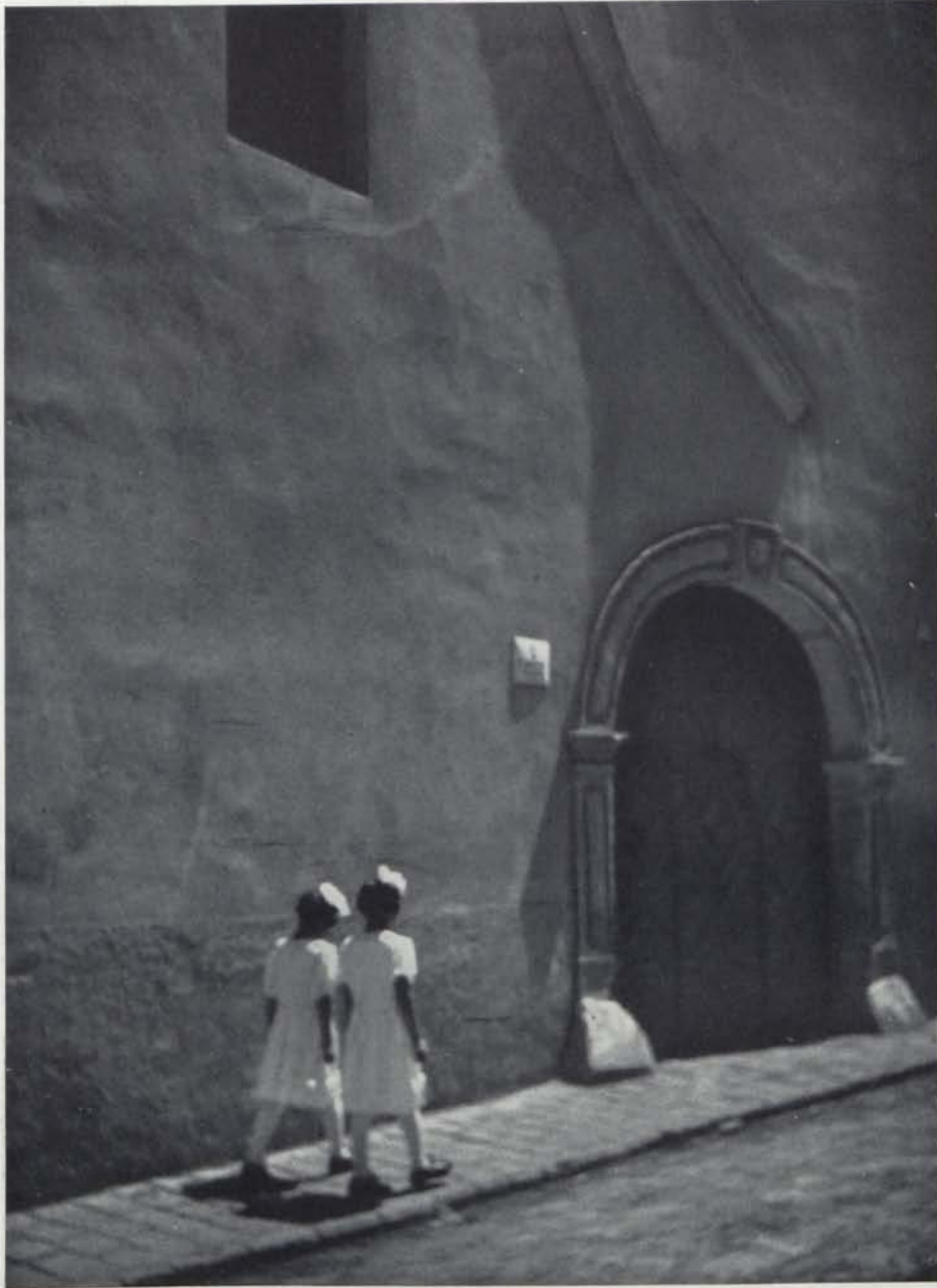
Habekoszt Jenő:
KODOS REGGEL.

Forman Hanna:
TAOSI FALAK.

Forman Hanna:
CANYON.

Ghiczy-Udránszky László:
VASÁRNAP DÉLELŐTT.

M. Neumüller:
KI A TÓRA.

Sommer József:
ISOLA BELLA.

Izsák Elek:

DELELŐ.

Wallner Viktor:
KARÁCSONY.

Dr. Csörgeő Tibor:
MAGASHEGYI SZIMFÓNIA.

Halberg Gyula:
ÉRDEKLŐDÉS.

vonalai vajmi kevés részletet adnak. Ezért ki kell használnunk az olyan napot, melyen alkalmunk nyílik havas fákat fotografálni, mert az alig tapadó hónap több ellensége is van. Elsősorban a nap. Dél felé már csöpögni kezdenek a fák, a pihenő természet ünnepi csendjét halk kopogásszerű zaj szakítja meg, a hópárnák szakadozni kezdenek és a galyak végén megjelennek a jégcsapok. Délután rendszerint, eleinte gyenge fuvallat formájában, megjelenik télen nem szívesen látott szél barátunk és amit a korán nyugvó nap meghagyott, lerázza kegyetlenül. Reggel már csupasz fák köszöntenek. Ilyenkor nem szabad fáradságot, időt kímélni és gondosan megválogatva a témákat, az egész napot arra kell fordítanunk, hogy ellássuk magunkat, esetleg egy egész esztendőre, téli anyaggal. Jómagam ennek az elvnek igazságát alaposan kitapasztaltam. Összesen körülbelül öt hetet töltöttem alpesi vidéken és mindössze egyetlen egy napon volt alkalmam téli köntösben ragyogó fákat fotografálni. Igaz, hogy akkor be is biztosítottam magamat, mert aznap több mint száz felvételt készítettem.

A tél szépségének felfedezése főleg sportolóink érdeme. Csak sítalpon lehet nagyobb megerőltetés nélkül távolságokat megtenni, lehet eljutni oly helyekre, melyeket egyszerű turista-felszereléssel meg sem bírnánk közelíteni. Míg a közönséges lábnyomok, legyenek azok bármily mélyek is, alig tudnak távlatszerzés céljából előteret adni, addig a sínyomok ebben a tekintetben elsőrangú segítőtársaknak bizonyultak. Nem kell egyebet tennünk, mint pl. a staffáznak szolgáló egyént parabolikus vonalban előttünk eljártni és már kész is az előtér. Főleg a „vonal”-szóban rejlik a sínyomok jól felhasználható mivolta. A vonal, még ha keskeny is, sokkal jobban megragadja a figyelmet, mint több, esetleg sötétebb pont, akár egy sorban vannak is.

A mai téli kép sokban különbözik a régimódi téli tájfelvételtől. Igen fontos a hónap, mint anyagnak élethűen való ábrázolása. Nem elégedünk meg síma fehérséggel. Ezért nem szabad úgy felállnunk, hogy a napot hátunkba kapjuk. Erős oldalfény a látszólag síma hótakaró kis szemcséit árnyékszegőkkel látja el és annyira eleget tesz az anyagszerűség követelményeinek, hogy szinte vágyakozunk azután, bárcsak ott lehetnénk és belemarkolhatnánk a puha, ropogós, fehér porba. Az ellenfény már nem annyira érzékelteti velünk a hó kellemes tulajdonságait,

de annak derítő hatásánál fogva rendkívül finom hatások kiváltására alkalmas.

Nem szabad megfeledkeznünk róla, hogy a hó nem semleges, fehér festékanyag, hanem milliónyi apró jégkristályok óriási tömege. Tehát még abban az esetben is sugártörések állnak be, ha hátunk mögül jön a napfény. Ez a sok-sok kis sugártörés végeredményben tekintélyes összhatást bír kiváltani és bekövetkezik a felvétel elfátyolosodása, ha ennek a bajnak elhárítása érdekében nem használunk napfényellenzőt. Eszerint napfényes téli időben minden körülmények között ellenzőt kell az objektívre szerelnünk!

Erről jut eszembe, hogy állandóan napfényről beszélek. Joggal mondhatja valaki, hogy télen nem mindig süt a nap. Ez igaz, de havas felvételt napfény nélkül nem érdemes csinálni és így nem is gondoltam arra, hogy akadhat, ki ezen fennakad. Az emberi szem még megbirkózik valahogy a szórt, szürke világítással és tud a meseszerű cukorfácskákban gyönyörködni, mert duplakamerával rendelkezik és stereoplaszticitással lát, azonfelül magunk ide-odamozgunk és ezáltal is emeljük a térhatást, de az egyszemű masina a maga mozdulatlanságával szürke, távlat nélküli, egyhangú képet produkál.

Csupán két esetben vagyok hajlandó ettől a szabálytól eltérni: ha ólmos, sötétkszürke felhők jellegzetesen téli hangulatot adnak, ilyenkor az előtérben fekvő tiszta hó élesen elválik a sokkal sötétebb háttértől, és esti, utcai világításnál, amikor is a hó erős megvilágításáról a lámpák gondoskodnak.

Vonzó látványt nyújt a tiszta, könnyű hópihéek esése. Szintén olyan téma, hol napfény nem áll szolgálatunkra. Minthogy a hópelyhek fehérek, kiexponálásuk és érzékeltetésük sötét háttér esetében nem okoz különösebb nehézséget. Fotografálhatjuk őket levegőben libegve és hullva. Első esetben legalább $1/25$ -öd mp-t, utóbbiban hosszabbat exponálunk. Mindkét alkalommal nagyon ügyeljünk arra, hogy a gép előtt 2—3 méternyire hómentes zóna húzódjék, tehát vagy eresz, kapu alá kell állnunk, vagy nagyméretű esernyőt tartson valaki gépünk fölé.

Ha nem merünk értékes masinánkkal havazáskor állni, megoldhatjuk ezt a kérdést egy kis fufang segítségével is. Lucskos időben, mikor a havazás már elállt, alkalmas helyen felvételt készítünk, melyhez aztán otthon csináljuk meg a havat. Két átlátszóvá fixált vagy gyengített lemezre van hozzá szükségünk. Az egyiket apró,

a másikat valamivel nagyobb neococin-foltocskákkal tarkítjuk. A három lemezt, az eredeti felvételt és a két hó-negatívot következő sorrendben tesszük a nagyítógépbe: felvétel, apró-pontos hólemez. Természetesen az eredeti felvételt állítjuk élesre, ezáltal a kissé távolabb álló apró-pontos hó-negatív foltocskái már életlenül rajzolódnak ki és még elmosódottabbak lesznek a nagyobb foltokkal tarkított hó-negatív pihéi. Így eléggé élethűen utánozhatjuk a tényleges havazáskor készített felvételeket.

Minthogy jobb amatőr ma kizárólag pánanyagot használ, igen leegyszerűsödik az expozíció kérdése. Kisebbsajta tévedés nem okoz nagyobb zavart. Ezzel szemben megfontolandó körülmény gyanánt nyomul előtérbe a szűrés problémája.

Azt gondolnók, panchromatikus anyaghoz nem kell szűrő. Hiszen még az új ortopanchromatikus filmek, lemezek is meglehetősen magas vörös- és alacsony kék-érzékenységgel bírnak, tehát téli felvételekhez kiválóan alkalmasak. Ez így is van, de mégsem árt a hóra vetett árnyékokat, melyek tudvalévőleg kifejezetten kék-színűek, fokozott mértékben érzékeltenünk. Azonkívül sok esetben szükségünk van arra, hogy a kék égbe nyúló, magasabban elhelyezett dolgok világos mivoltát kiemeljük. Mindenesetre viszünk tehát világossárga szűrőt magunkkal. Ha a képtér felső részében nincsen világos tárgy, mint pl. hóval borított fa, fehér sapka, szőke haj, akkor nem használunk szűrőt, nehogy túlsötét eget kapjunk, amikor nincs is szükség rá. De ha az előbb említett körülmények egyike fennáll, használjunk szűrőt. Ellentétben az általános gyakorlattal, ne exponáljunk túlságosan bőven, mert az eredmény nem felelne meg a szűrés ellenére sem várakozásunknak. Az ég túlexponálnának és semmivel sem lenne sötétebb, mint ha szűrő nélkül fotografáltunk volna.

Gyakran megesett velem, hogy síelés közben megcsúsztam és a nyakamban lógó masina ideoda lóbálódzott. Legtöbbször nem is történt baj, azonban egyszer leesett a sárga színszűrő az objektívről. Felszedtem a hóból, jól (legalább látszólag) megtörölgettem és aztán visszahelyeztem az objektívre. Mi történt azonban? Valami csekély nedvesség maradhatott a szűrő foglatában, ez aztán a magaslati nap melegének hatása alatt párologni kezdett és a szűrő belső falára lecsapódott. Ezt nem vettem észre, mert (Rolleiflex-szel dolgoztam) a felső beállító objektív által vetített képet láttam csupán és ennek

következtében egész sorozat elmosódott felvételnek örvendhettem. Ha szűrőnk leesik, ne helyezzük letörlés után azonnal az objektívre vissza, hanem várjunk egy kissé, míg minden nedvesség elpárolog róla.

Ami a téli kép szerkezetét illeti, érvényesek rá az összes, nem télen készült felvételek szabályai. Horizontot sohase vegyünk a kép közepébe, sőt lehetőleg kerüljük is, különösen akkor, ha egyenes és vízszintes. Lehetőleg sötéttel zárjunk minden felől, hogy a szem rögtön a megvilágított főtárgyra vezetődjék. Főleg a kép alsó részére igyekezzünk sötétebb tónust kapni. Ezt legkönnyebben úgy érhetjük el, ha árnyék elé állunk gépünkkel.

Minthogy télen, napsütést feltételezve, nagy fényellentétekkel kell számolnunk, okvetlenül szükséges a kiegyenlítőhívás alkalmazása. Enélkül anyagszerű havat nem kapunk. Sohasem szabad félrevezettetnünk magunkat a negatív „szépsége” által. Ha nagyon brilláns, hosszútónusskálájú a negatív, rendszerint nem tudunk róla jó nagyítást készíteni, mert a papír skálája nagyon rövid, a negatívénál százszor rövidebb. Éppen a havas felvételek negatívjai azok, melyek gyakran okoznak csalódást látszólagos szépségük által.

Végül a pozitív-technikáról néhány szót. Változatlanul a fényes papír mellett török lándzsát. Láthattuk most a nemzetközi kiállításon, hogy hány igazán jó téli felvételt tett tönkre a matt, néha sárgás, elszürkült papiros. A tükörfénynek is vannak hibái, azt nem tagadom. Fénylik, nehezen retusálható, a fényezés következtében néha vetemedik. Tapasztalhattuk viszont azt is, hogy sok amatőrt a matt vagy félmatt papiros már nem elégít ki, főleg tónusszegénység miatt. A csehszlovák és a jugoszláv fotografusok közül sokan durvafelületű vagy matt papírra nagyítanak, retusálnak és azután lakkoznak, így kísérik meg a retus és fényes felület egymással összefüggő problémáját megoldani. Szerintem a legegyszerűbb jól exponálni, kiegyenlítve hívni, fényes papírra nagyítani és mindezt tisztán, gondosan csinálni, akkor nincsen szükség semmiféle retusra, kendőzésre.

Csörgeő Tibor dr.

Olvassátok a „FOTO“-t!

Képeinkről

BORNEMISZA GÉZA: „Tengerpart” című képével a tengerparti élet élénkségét, mozgalmasságát választotta képtémául. Érdekes távlatot ad a képnek a szépen feloldott előtér és az emögött összezsúfolt árbócerdő. Igen jó folthatást ad az előtér hármass csoportja, ettől jobbra a szőnyeget cipelő férfi és balra az utcai árús. (Május, d. e. 9 óra, f:6.3, 1/75 mp.)

BORNEMISZA GÉZA: „Tánc” című képével nehéz feladatot oldott meg sikeresen. A kép csupa derű, mosoly és mozgás. Az ilyen képtémánál az amatőrnek minden idegszálát koncentrálnia kell a felvételre; hiszen egyetlen alak mozgásában is adódhat valamelyes olyan szokatlan mozdulat, amely azután esetleg könnyen kómikusan hathat. A négy tagból álló együttes az elképzelhető legkedvezőbb elrendezésben került a képre. A jobb és baloldali modell kinyújtott karja között a hátul lévő táncosnő teljes mozgásban érvényesül. Emeli a képet az is, hogy a negyedik alakot a jobboldali táncosnő eltakarja és az eltakart alaknak jelenlétét csak a táncmozdulatban lévő láb és a libbenő szoknyácska érzékeltetik. Az ily módon adódó hármass elrendezés azért is kedvezőbb, mert így a középső alak a kép szerkezetében tengelyként köti le a szemet és nem engedi azt a kép mellékalakjai felé elkalandozni. Ezáltal az ily felvételnél alig elkerülhető, sőt a hangulat szempontjából szükséges sok mellékalak háttérbe szorul és nem teszi a képet nyugtalanná. A szerző érdemét emeli az is, hogy a táncolókat éppen egy frissen kezdődő akció pillanatában örökítette meg; ezért oly elevenek és lendületesek a mozdulatok. Az alakok elmozdulása nem bántó, mert csak hangsúlyozza a táncolók mozgását. (Június, d. u. 3 óra, f:4.5, 1/200 mp.)

WALLNER VIKTOR: „Karácsony az erdőn” című képe mesteri ábrázolása a téli hangulatnak. Pompásan érzékelteti a téli napsütést; a hó megvilágítása elsőrangú. Az erősen szemközti és egyben oldalról is jövő világítás a havat árnyékokban gazdaggá teszi. Kellems a háttér nyugodtsága és az előtér biztos vonalvezetése.

HABEKOSZT JENŐ: „Ködös reggel”. Jól meglátott és helyesen felépített kép. A főtémát: a köddel küzdő napsugarat hangulatosan sikerült visszaadnia. A kép hangulatát növeli a főtéma alatt lévő tócsában megtörő bágyadt napsugár és a nedves föld csillogása; ezek a fények lágyan, szinte észrevétlenül vesznek bele a nyugodt és szép folthatású árnyékokba. A kép felfogása merész, de a nagy árnyékfoltok, bár nincs sok részlet bennük, nem unalmasak, sőt kedvező keretet adnak a gazdag és finom tónusú főtémának, azt mintegy elhatárolják. Az árnyékok határvonalai biztosan vezetnek a szemet a főtémához. (Rolleiflex, november, d. e. 9 óra, Zeiss Tessar f:4.5, 1/30 mp.)

FORMAN HANNA: „Canyon” címen az amatőrök egyik leghálásabb, de legnehezebb, igen elhanyagolt témaköréből, a szabadtéri akt-fényképezésből mutat be igen szépen megkomponált képet. A modell bájosan játsza meg a homokban túrkáló gondtalan fiatal leány

szerepét mozdulata természetes, egyszerű. A szerző munkájának tudatosságát csak az érzékelteti, hogy biztos kézzel rendezte el a kép folthatásait és ezzel tökéletesen kiegyensúlyozta a felépítésében asszimétrikus képet. A szerző technikai fölényét mutatja, hogy a derült árnyékok, a finom tónusok mellett, valósággal érzékelteti a szemlélővel a perzselő napsütést. A folthatásban és hangulatában harmónikus kép vonalvezetését kissé nyugtalanná teszi a lábak felett vezetett árnyékvonal és a felső lábszár vonalának találkozása.

FORMAN HANNA: „Taosi falak” című képe iskola-példa arra, hogy a gyakorlott szerző egészen egyszerű eszközökkel milyen nyugodt hangulatot varázsolhat a képbe és hogy tisztán vonalvezetéssel milyen szépen vihet levegőt a kulisszaszerűen egymás mögött sorakozó nyugodt háttérbe.

GHYCZY-UDRÁNSZKY LÁSZLÓ: „Vasárnap délelőtt”. A szerző tökéletesen adja elő képtémáját. A vasárnap hangulatát ügyesen emeli ki a fehérruhás kisleányok helyes megvilágítása. A járda vonala jól vezet be a staffázst a képbe; ott, ahol a járda vonala kilépne a képből, ügyesen megállítja a szemet a kapu tömege. Az előtér és háttér arányai, a falfelületnek és kapunak monumentális kezelése elsőrangú ellentétet visz a képbe a főtéma fehérségének, tisztaságának, törékenységének jelképezésére és hangsúlyozására. Finomak a falfelület tónusai. (Rodenstock Eurinar f:4.5, szeptember, 11 óra, 2X szűrő, 1/50 mp.)

M. NEUMÜLLER: „Ki a tóra”. — Tökéletes hangulatú kép az alkonyati lágy tónusok finom visszaadásával. Különösen értékes a képen a nap utolsó sugarait visszatükröző vízgyűrűk anyagszerűsége. (Tessar 4.5, szűrő, 1/50 mp.)

SOMMER JÓZSEF: „Isola Bella”. A lendületes vonalvezetés kitűnően meglátott példája. A kép felépítése érdekes, igen dekoratív. (Leica, április, d. e. 10 óra, f:9, 1/100 mp.)

IZSÁK ELEK: „Delelő” című képe szinte merőleges, rövid árnyékokat adó megvilágítás mellett készült. A kép a kemény és kedvezőtlen világítás dacára lágy és tónusgazdag, árnyékai derültek. Jól sikerült a szerzőnek érzékeltetnie a párás, meleg levegőt, a könnyű nyári felhőket és a tónusok árnyalatait. A kép nyugodt hangulatát némileg rontja az, hogy az előtérben lévő 2 tehén takarja egymást, valamint az elől álló tehén farkának zavaró vonala. Az ilyenemű témákról ajánlatos mindig több felvételt készíteni, mert hasonló zavaró részletekkel számolnunk kell.

WALLNER VIKTOR: „Karácsony”. Nehéz téma, nemcsak a megvilágítása miatt, hanem különösen azért is, mert az adott képtárgynál nehéz szabadulni az „édeskés” hatástól. Feladatát a szerző nagyon szépen oldotta meg. A szemlélő érzi, hogy a főtéma: a karácsonyfa, nincs is a képen. Annak jelenlétét csak a kislány áhítatos tekintetének iránya, az égő gyertyák és a szerényen elhelyezett néhány dísz adják meg. A képből

sikerült teljesen kiküszöbölni a beállítottság érzetét. Némileg nyugtalanító, hogy az alsó gyertya lángjának fehér hátere van.

Dr. CSORGEÓ TIBOR: „Magashegyi Szimfónia” — még pedig tudatos és tökéletes „szimfónia”. A képen semmi fölösleges nincsen. Ami rajta van, az a főtéma alá van rendelve és ennek kiemelésére szolgál. Művészi érzéssel bontja meg a főtéma szimfóniáját a kép baloldali sarkában látható fa folthatásával, amelyet azután igen szépen egyensúlyoz a kép jobb felső sarkába elhelyezett széles árnyékkal hangsúlyozza, ezzel előtérbe hozza a főtémát és annak kedvező háttérrel is ad. Nagyon finom a vetett árnyékok tónusa,

amely egy fokkal sötétebb az ég helyes tónusánál. A szemlélő így a vetett árnyékokból érzékeli a magas hegyek égének sötétkék reflexeit. A kép hangulata oly tökéletes, hogy szinte érezzük a frissen esett hó hideg kisugárzásának és a téli napsugár melegének vetélkedését. (Rolleiflex, Tessar f:5.6, 2-es szűrő, 1/50 mp.)

HALBERG GYULA: „Érdeklődés” című képe a téma biztos meglátásáról és a szerző gyors felvevő készségéről nyújt bizonyítékot. A nyugtalan előtér és a bár még nyugtalanabb, de a kép témája által indokolt háttér érdekesen hangsúlyozza a kutya nyugodt figyelő szemlélődését. Kár, hogy a sokszorosításnál a főtéma, a kutya, szörzetének bársonyos finomságai részben elvesznek.

A „FOTO” 100 díjas pályázata.

A „Foto” által kiírt pályázat meghosszabbított határideje november hó 25-én lejárt és a beérkezett anyag december hó 7-én került a zsűri elé.

A zsűriben részt vettek: **Harmatzy-Simon Loránt**, a Photo-Club elnöke, **Schuster Ferenc**, a Club alelnöke, **Kósa József**, a Club igazgatója s egyúttal a „Foto” főszerkesztője, **dr. Félgyeházy László**, a Club főtítkárra, s végül **Stolz Róbert** és **Szöllőssy Kálmán** Club-tagok.

A zsűri döntését fizikailag lehetetlen volt, hogy most, ebben a lapszámunkban közöljük. A pályázatra a képek minden várakozáson felül, oly tömegben érkeztek be, hogy a zsűri, — nem akarván bírálatát elhamarkodni, — munkájával lapunk zártáig még mindig nem volt képes végleg elkészülni.

A részletes eredményt lapunk legközelebbi számában ismerhetjük.

Ez alkalommal nagy általánosságban csupán két megfigyelésünket említjük meg.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a pályázat első csoportjára, — tehát azoknak a munkáira, akik eddig még nem szerepeltek, — számtalan olyan kép érkezett, amely messze túlhőtt az úgynevezett „kezdő-amatőr-munka” fogalmán és keretein. A másik érdekes tapasztalatunk, hogy a pályázatra meglepően sok képet küldtek vidéki amatőrök. Ezeknek nagy részénél határozott tehetséget és technikai készséget lehetett megállapítani, egyúttal azonban több esetben kétségtelenül meglátszott a kellő művészi vezetés hiánya.

Mint a pályázati felhívásban már jeleztük: a díjazott képeket a „Foto” a Photo-Club helyiségében (IV., Ferenc József rakpart 17. V.) kiállítja. A kiállítás december hó 13-án, délelőtt 1/2 12 órakor nyílik meg és december hó 20-án délelőtt 11 órakor zárul be. Ugyanekkor történik meg a díjaknak a jelenlévő pályázók részére való kiosztása is.

December hó 17-én, délután 5 órakor a rendezőség a képekről foto-esztétikai megbeszélést tart,

amelyen érdeklődőket szívesen lát.

KÖNYV ÉS LAPSZEMLE

Gyulai Ferenc dr.: „Művészi Akt-foto” című könyve a „Fotóélet” nagykönyvtárának harmadik kötete. Ismét egy hézagpótló mű a magyar fotóirodalomban, amely úgy elméletileg, mint gyakorlatilag teljesen kimeríti a fényképezésnek egyik legnehezebb ágazatát: az akt-fotografálást. A szerző előszavában már eleve felhívja az olvasó figyelmét arra, hogy műve csak bevezetés az akt-fotografálásba, amely nagy önmérsékletet, fejlett ízlést kíván, nehogy a művészet a pornográfia fertőjébe vesszen. A szerző lépésről-lépésre vezetve az olvasót, számos műmelléklettel illusztrálja az egyes fejezeteket, egyben vázlatos rajzokban adja meg a modell, a világító testek, hátterek, stb. elhelyezését és teszi szemléltetővé a szövegben adott útbaigazításokat. A jól összeválogatott 35 műmelléklet és 67 rajz előnyösen egészítik ki a szöveget és tanúságot tesznek a szerző ízléséről, valamint fototechnikai tudásáról.

FOTOIPAR KÖRÉBŐL

A **Hauff A. G.** stuttgarti cég közli: „Évek óta foglalkoztatja a fotótársadalmat az egy oldatban történő egyidejű előhívás és fixálás

problémája. Ez az eddig még meg nem oldott probléma most valószínűsággá lett. A **Hauff-Unigen** hívó, amely a hívást, a közbeeső öblítést és a fixálást egy oldatban egyidejűleg végzi, megjelent a piacon. Különösen fontos ez az újítás a tankhívásnál. Egy tanktöltéssel teljesen kész, előhívott és fixált filmet kapunk. A „Hauff-Unigen” hívó és fixáló 600 ccm oldathoz elégséges csomagolásban kapható.”

Örömmel üdvözljük ezt a korszakalkotó újítást és várakozással tekintünk eléje. Amint az a hazai piacon megjelenik, azonnal kísérleteket fogunk vele végezni és az eredményről olvasóinkat tájékoztatni fogjuk.

A **Hauff A. G.** stuttgari cég ismét újításokkal lepi meg a piacot. A **Hauff töltőcsomagolás** (Leica, Contax, stb. gépek részére) sötétkamrában való töltéshez, praktikus felszerelés berendezéssel van ellátva, úgy hogy a burkolat ennek segítségével kényelmesen eltávolítható. Az áttekeréselés pormentesen, közvetlenül a belső tokból történik, a filmszalag nem csavarodik össze. A panchromatikus **Hauff-Pancola** 17/10 Din. és a **Hauff-Ultra** 15/10 Din. finomszemcséjű filmek kaphatók ebben a csomagolásban.

A **Hauff-Temol**, a legmagasabb igényeket is kielégítő finomszemcséjű előhívó, úgy dobozos, mint tálban történő előhíváshoz. Mész lecsapódás még kemény víz használata esetén sem fordul elő. A kezelt nem festi meg, mert az előhívó nem tartalmaz parafenilendiamint. 600 ccm oldathoz szükséges patronokban kapható.

Hauff-Afumin füstmentes villanófény, zacskóban csomagolva, használatra kész.

„**Fotochemia**” G. m. b. H., Königsgrätz cég kiváló gyártmányokat hozott piacra. A **Foma Gradual** ortochromatikus, a **Foma Panchrom** magas színérzékenységű és a **Foma Ortopan** teljesen korrigált filmet. Mindhárom 28° Schönerer érzékenységgel. Laboratóriumi kísérleteink a filmek kiváló tulajdonságait igazolták.

KW. Episcop. A Kamera-Werkstätten, Guthe und Thorsch cég Drezda, kiváló Episcopot bocsátott a piacra. A készülékbe helyezhetők: kép, fénykép, lapos kis tárgyak stb., melyeket azután a készülék a vetítősávonra vetít. A készülék egyszerű és olcsó kivitelénél fogva kiválóan alkalmas

nemcsak az amatőrök részére, akik így minden kontaktmáslatukat nagy méretben láthatják, hanem iskoláknak, egyesületeknek, mérnököknek, grafikusoknak stb., stb. is, tehát nemcsak szórakoztató, hanem tanító és tudományos segédeszköz is. A KW. Episcop előnyei: jól szellőzik, az oldalfalak belül asbesttel bevontak, az élesre állítás fogaskerékkel történik, a képvetítő 2 kép vetítésére alkalmas, amíg az egyik kép vetítés alatt áll, a másikat már behelyezhetjük. A képek fémkeretekkel alaposan rögzíthetők. Minden áramkörbe kapcsolható.

„**Picoskop**”. A legkisebb, de egyben precíz fotocellás megvilágításmérő, mely kényelmesen a mellényzsebben hordható. Használata módfelett egyszerű, amennyiben a frontlap szelgyűrűjének forgatásával állítható be. Segédtablázatok vagy átszámítók nem szükségesek. Az elmésen konstruált szerkezet a felesleges és a pontos mérést zavaró fényeket kiküszöböli, úgy, hogy a készülék csupán a felveendő tárgyról érkező fény intenzitását méri. 1. Beállítható a következő nyílásokhoz: 1.5, 2.2, 3.5, 4.5, 6.3, 9, 12, 18 és 25. 2. Negatív anyag érzékenységek szempontjából a következő Scheiner-fokokra állítható be: 18, 20, 23, 26, 29, valamint a következő Din-fokokra: 8/10, 10/10, 13/10, 16/10, 18/10. 3. A mérhető időmennyiségek: 1/4000 mp-től 120 mp-ig. 4. Az amatőrmozigépek számára a pirossal jelzett **Kino-Skála** a 8, 16, 32, 64 menetszámra van berendezve — mp-ként.

Clubban egész nap folyamán ügyeletet tart és a tagoknak műtermi és laboratóriumi munkákban rendelkezésre áll.

A Photo-Club díjmentes amatőrtanfolyama, — utolsó jelentésünk óta — programszerűen folytatódott. November hó 3-án **Kósa József** egy összefoglaló előadásban ismertette az októberben előadott anyagot, hogy a tanfolyamra utólag jelentkezett hallgatóknak a november havi előadások folytatatlágosságánál fennakadásuk ne legyen.

November hó 6-án, **Harmatzy-Simon Loránt**, — a Club elnöke — többoldalról nyilvánított óhajlásra, — a tanfolyam programjától függetlenül — megismételte „**A fotográfálás művészete**” című vetítéses előadását, amelyet a hallgatóság ezalkalommal is tetszéssel fogadott.

A „Foto” által kiírt pályázat meghosszabbított határideje november hó 25-én lejárt. Örömmel jelentjük, hogy a pályamunkák az ország minden részéből oly tömegben érkeztek be, amely kétségtelen tanubizonyosága annak, hogy a „Foto”-nak sikerült megtalálnia az utat olvasóinak lelkéhez. A beérkezett anyag frissítése december hó 7-én történt meg. Ennek részletes eredményét olvasóink lapunk más helyén találják meg.

Kedélyes, barátságos összejevetel volt december 8-án este a Photo-Clubban, amely hagyományaihoz híven különös súlyt fektet rá, hogy tagjainál ne csupán a szakkérdések képezzék az összekötő kapcsot, de kiváló súlyt fektet a tagok közötti társadalmi összeköttetés ápolására is és ha erre mód kínálkozik, örömmel ragadja meg rá a kedvező alkalmat.

Az említett összejevetel voltaképpen ötletszerűen improvizált jellegű volt, amelyet nem előzött meg semmi különösebb előzetes előkészület.

A kedélyes hangulat emelését nagyban előmozdította Farkas József jeles cigányzenekara, amelynek hangjai mellett a társaság a késő esti órákig maradt együtt.

EGYESÜLETI HIREK

A Photo-Club hírei

A Photo-Club választmánya utolsó jelentésünk óta november 4-én, majd december 2-án rendes ülést tartott, amelyen folyóügyek kerültek tárgyalásra.

A Photo-Club november hó folyamán laboránst alkalmazott, aki a

P Á L Y Á Z A T

Hauff-Monats-Post Stuttgart-Feuerbach pályázata. A Hauff cikkek (film, lemez, vegyszerek) híveinek kívánságára pályázatot hirdet az alábbi feltevélek mellett:

1. díj RM 500.— 4. díj RM 150.—
2. díj RM 250.— 5. díj RM 100.—
3. díj RM 200.— 6. díj RM 50.—
a legjobb téli felvételre (karácsony, vagy hó), a legjobb tavaszi kép (virágos fák, felhők, stb.), Hauff filmmel (tekeres- vagy csom. film), vagy Hauff lemezekkel felvéve.

Feltételek:

A képek száma: Összesen 5 kép küldhető be.

Méret: Kontaktkópiák, illetőleg kiskép negatívokról 10×15-ig készült kartonra fel nem húzott nagyítások.

Felvételi adatok: A kép hátlapjára jegezzük fel: a felvétel napját, a megvilágítási időt, lencse, blende, fényforrás, film- vagy lemezfajta és a beküldő pontos címét.

Csomagolás: A felhasznált film vagy lemez burkolata melléklendő. Filmek csak 4795. emulsió számtól és lemezek csak 16373. emulsió számtól kezdve érvényesek.

A vásárlás helye: Megnevezendő a cég, melynél a negatív anyagot vettük.

Sokszorosítás joga: Minden küldeményénél igazoljuk rövid nyilatkozattal, hogy a beküldött kép eddig sehol meg nem jelent és sokszorosítási joga még másnak át nem adatott.

Negatívak: Fentartjuk jogunkat, hogy a díjazott képek negatívait darabonként RM 20.— árban megvehessük.

Beküldési zárlat: 1937. május 31.

Díjazás: 1937. június. A jury határozata megtámadhatatlan.

Beküldendő a következő címre: „Die Hauff-Monats-Post-Wettbewerb, — Stuttgart-Feuerbach.”

A **Photoblätter téli fotopályázat**ot hirdet, akár külső, akár szobában történt felvételekre. Az egyetlen kikötés csupán az, hogy a felvételek érdekesek és elevenek legyenek. A képek díjazása 15—75 Márka között mozog. A díjak száma: 30. Azonkívül még vásárlás útján 250 Márka kerül kiosztásra.

Pályázati feltételek: Legkevesebb 3 kép küldendő be. (A negatívak nem!) A képek az alábbi címre küldendők: L. **Schriftleitung der Photoblätter**, Berlin, S. O. 36. A borítékon feltüntetendő: **Photowettbewerb: Winter**.

A képek nagysága maximum 18×24 cm, nem kasírozva. Nagyításoknál megjelölendő, hogy mily formátumú az eredeti felvétel. Nemes eljárással

készült képek nem jönnek tekintetbe.

Feltüntetendők a kép technikai adatai: 1. A kép címe. 2. Felvételi anyag és nagyság. 3. A felvétel időpontja, hónap, nap, fényviszonyok. 4. Optika és relatív nyílás. 5. Megvilágítási idő. 6. Szűrő vagy egyéb segédeszközök. Jelige, a képek száma és pontos cím.

A felvételi anyag lehetőleg **Agfa** gyárműanyag legyen.

Beküldési határidő: 1937. évi március 5.

KIÁLLÍTÁSOK

A Debreceni Fotoklub, Debrecen, Kígyó-utca 45. szám.

1936 december 16—20-ig a Déri-

The Fourth (Third International) Wilmington (U. S. A.) Salon of Photography:

Végső beküldési határidő: 1936 december 15. Beküldhető: 4 kép. Részvételi díj: 1 dollár. A kiállítás tartama: 1937 jan. 18—jan. 31.

Fox River Valley Photographic Exhibit sponsored by The Green Bay Camera Club and The Appleton Camera Club (U. S. A.):

Beküldési határidő: 1936 december 31. Részvételi díj: 50 cent. Beküldhető: 4 kép.

Apróságok

A Niepce-Daguerre-féle találmány nagyobbstílusú gyakorlatias kihasználásában Franciaországot, sőt az egész öreg Európát, — megelőzte az élelmes, ifjú Amerika.

John William Draper, a new-yorki egyetem tanára (1811—1882) — **Morse Samuella**, a távirójelek feltalálásáról nevezetes történelmi festővel (1791—1872) együtt, New-Yorkban az egyetem tetején már 1839-ben fotografikus felvételekre alkalmas műtermet rendezett be. Ez volt a világ első fotoszalónja.

Draper nevéhez fűződik egyébként a nagyítás megvalósításának alap gondolata is. És ő volt, aki a holdról az első fényképfelvételeket készítette, daguerreotyp-lemezekre.

Az első fotografikus üveglemezt **Niepce de Saint Victor** (1805—1870), — az öreg Niepce József Nicefor unokaöccse készítette 1847-ben, —

jódtartalmú tojás fehérjével vonva be az üveglemezt, — amely tetemesen fényérzékenyebb volt, mint az addig használt papírnegatív.

Niépce de Saint Victor, — ép úgy, mint a nagybátyja — nem volt szakember, hanem amatőr. 1854-ben ő volt a Louvre másodparancsnoka és mint ilyen írta legbecsebb fotografikus tanulmányait, szakmunkáit.

A fotografálásnak az első időkben, — tehát a múlt század 30-as éveiben, — legnagyobb foglalatka az volt, hogy az expozíció idejét jóformán alig lehetett kivárni.

Goddard ugyan 1840-ben, — **Claudet** pedig 1841-ben tökéletesítették némileg a daguerreotypia-lemez fényérzékenységét, — de ennél fontosabb és eredményesebb volt az objektívek fényerejének fokozása.

Ez a nagyfontosságú újítás elválaszthatatlanul fűződik nagynevű hazánkfiának: **Petzval József** professzornak a személyéhez, aki 1807-ben, Szepes megyében, Szepesbélán született és 1891-ben Bécsben halt meg.

Kezdetben ugyanis, — mint például Niepce, — csak egészen egyszerű, úgynevezett gyűjtőlencsét használtak. De ez bizony nem sokat ért. Tele volt optikai hibákkal, sphaerikus és chromatikus aberrációkkal. Elrajzolt, színezett.

Később, — és pedig jóformán azonnal a Niepce-Daguerre-féle eredmények után, — egy kettős lencséből álló kombinációval, — az úgynevezett achromatikus lencsével próbálták a fogyatékokat kiküszöbölni. De ennek is sok volt a hibája. Alacsony volt a fényereje, ami súlyosan esett a latba a daguerreotyp-lemezeknek nagyon alacsony fényérzékenysége mellett.

Petzval az ő objektívjét, — amely 4 darabból álló lencseszerkezet volt, — a **Voigtlander** — akkor még bécsi céggel 1840-ben készítette el, oly tökéletes számítások alapján, hogy az arckép-fotografálásban még ma sem múlta teljesen az idejét. Nagy kár volt, hogy Petzval a Voigtlander céggel való differenciái miatt nem tudta tökéletesíteni az objektíveket.

Főszerkesztő: KÓSA JÓZSEF

Felelős szerk.: WANAUS JÓZSEF

Felelős kiadó: HABEKOST JENŐ

Ifj. Kellner Ernő Budapest, V, Csáky-u. 10.

Már megjelent

FOTO

ÉVKÖNYVUJDONSÁGOK!

Photofreund Jahrbuch 1937.

Deutscher Kamera Almanach 1937.

Das Foto-Jahr 1937.

Beszerezhetők

HASENFELD OSZKÁR

fotoszakkönyv kereskedésében

Budapest, VII., Erzsébet-körút 14. fsz. 1.

Telefon: 1-367-20.

SZENES MÁRTON

fotokereskedő

Főüzlet: **IV, Károly-körút 16**

Telefon: 1-891-66

Fióköztetek: **VI, Teréz-körút 41**

Telefon: 1-124-71

Most nyílt meg: **VI, Teréz-körút 1/c**

Telefon: 1-259-66

Ujpest, Árpád-út 62

Telefon: 2-957-49

100%-OS EREDMÉNY

COLOR

PHOTO

WISTENDORF & WEHNER A.G. G.M.B.H.

**COLOR
FILMEN
LEMEZEN**

Kérjen mindenütt

Eisenberger

*lemezeket-,
csomag és
tekercsfilmeket
ortho és pan
érzékenységben*

Roland

Plasmat 2, 7.

**Kereső és
távolságmérő
egy képben**

Filmszámláló

A „FOTO” előfizetése 1937. évre.

A „FOTO”, — amely minden törekvésével azon van, hogy a lap úgy tartalmilag, mint külső kiállításában méltóan felvehesse a versenyt bármely más fotoművészeti szaklappal, — a külföldiekkel is — jóllehet nagyon is tisztában van előfizetőinek, a művelt középosztálynak, mai különösen súlyos anyagi helyzetével, a lap előfizetési díját, sajnálattal bár, de kénytelen 1937. évi január hó 1-től kezdődőleg felemelni; hogy eddigi nivóját képes legyen ezután is nemcsak megtartani, de azt még tovább is fejleszteni.

A lap évi előfizetési ára 1937. évi január hó 1-től az eddigi 6.— pengő helyett 8 (nyolc) pengő lesz.

Különös kedvezményként a lap kiadóhivatala a lapot mindazok részére, akik az 1937. évi előfizetési díjat folyó évi december hó 31-éig beküldik, az 1937. évre is az eddigi 6.— pengőért hajlandó eljuttatni.

A Photo-Club pártoló tagjai részére eddig nyújtott 50%-os előfizetési kedvezmény természetesen a jövőben is érvényben marad. Az egyes lappéldányok ára ezentúl 70 fillér.

A „FOTO” kiadóhivatala.

**Támogassuk a „FOTO”-t,
hogy élvezhessük a részéről nyújtott kedvezményeket!**

*A Photo-Club
és
a „Foto”*

*tagjainak, illetőleg olvasóinak
kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog újévet kíván*

*A Photo-Club elnöksége
a „Foto” szerkesztősége.*

AMATŐRÖK!

KészüljeteK a
„FOTO” nagy tavaszi
fényképpályázatára.

A pályázati
feltételek a „FOTO”
februári számában
találhatók.

Szerkesztőség.

DIJMENTES AMATŐR-FOTO TANFOLYAM

a PHOTO-CLUB (IV., Ferencz József-rakpart 17. Telefon: 1—825—88)
1936—37. évi díjmentes amatőr foto-tanfolyama:

Művészeti vezető: KÓSA JÓZSEF
Műszaki vezető: HABEKOSZT JENŐ

II. RÉSZ

1	Január 7, csütörtök	Modern képszerkesztés. (Vetítéssel.)	Habekoszt Jenő
2	Január 14, csütörtök	Fényképezés a szabadban. (Tájkép, zsáner, portré.) (Vetítéssel.)	Buzay Béla
3	Január 21, csütörtök	I. Fényképezés szobában és műteremben, termé- szetes és mesterséges világítással. (Elméleti rész. Vetítéssel.)	Schuster Ferenc
4	Január 28, csütörtök	II. Fényképezés műteremben. (Gyakorlati rész.)	Kósa József
5	Február 4, csütörtök	III. A hallgatók felvételeket készítenek és azokat előhívják.	Kósa József
6	Február 11, csütörtök	Fényképezés éjjel. (Vetítéssel.)	Schuster Ferenc
7	Február 18, csütörtök	Infravörös fényképezés lehetőségei. (Ködben, sötétben, nagy távolságról. Vetítéssel.)	Szakál Géza
8	Február 25, csütörtök	Person-eljárás. (Gyakorlati bemutatással.)	dr. Wohl György
9	Március 4, csütörtök	Színes fényképezés. (Vetítéssel.)	dr. Wohl György
10	Március 11, csütörtök	A nemes eljárások általános ismertetése és a gummi-nyomás gyakorlati bemutatása.	Feledy Dezső

Az előadások kezdete pontosan 18 óra 30 perc.

Netán szükségessé váló sorrendi vagy egyéb változásokat a
„FOTO“-ban fogunk közzétenni.

Az Elnökség.

AZ ÚJ RETINA II.

valóban meglepetés minden amatőr számára.

Beépített távolságmérője a lencsével egybe-
kapcsolva pillanat alatt élesre állítja a lencsét.

Filmtovábbítás és zárfelhúzás synchron mű-
ködik, tehát sem kétszeri expozíció, sem egy
filmkocka kihagyása nem lehetséges.

Ez az a tökéletes kisfilmes fényképezőgép,
amely a legnagyobb igényű amatőrt is kielégíti.

Ára már P **310.—**-től

